

8. květen – Den vítězství

Počátkem roku 1945 německé válečné hospodářství kolabovalo. Strategické nálety angloamerických leteckých sil sice měly výrazně omezenější dopad na samotné výrobní kapacity, než se očekávalo (mj. díky masovému zavádění podzemních továren), jeho účinek na dopravní infrastrukturu však byl zdrcující a ještě významnější byl postup spojeneckých armád, který Německo postupně připravoval o zdroje surovin nepostradatelných ve výrobě. To se projevovalo jednak klesajícím obsahem výroby, jednak kvalitou výrobků. Německá armáda již byla zřetelně oslabena a naprosto nebyla schopna zvládat všechny přidělované úkoly, které jí Adolf Hitler přiděloval naprosto bez ohledu na realitu. Ve zbrani sice bylo na 7,5 milionu mužů, ale jejich výzbroj a zásobování byly naprosto neadekvátní.

V noci z 12. na 13. ledna 1945 zahájila sovětská vojska ofenzívu, při níž prolomila německé pozice v Poznaňsku a postupovala denně o 60 kilometrů. 31. ledna 1945 stála Rudá armáda na Odře, což bylo zhruba 70 kilometrů od Berlína. Přes naléhání J. V. Stalina, který si přál okamžitý útok na Berlín, se sovětské vrchní velení soustředilo na zabezpečení křídel a zahájilo útok proti silnému německému seskupení v Pomořansku. Pokračovaly boje ve Východním Prusku a v Maďarsku. Ve dnech 4. až 11. února 1945 se v Jaltě konala konference zástupců SSSR, USA a Velké Británie. Německé jednotky zahájily svoji poslední významnější útočnou operaci druhé světové války 6. března 1945 (viz Operace Jarní probuzení), ale ta brzy uvízla na tvrdém odporu početně i materiálně mnohem lépe situované Rudé armády a vyčerpala poslední německé rezervy. Na západní frontě překročila americká vojska 7. března 1945 most přes řeku Rýn u Remagenu a zahájila postup do nitra Německa. 11. dubna 1945 dorazila 9. americká armáda k Labi a vybuodovala předmostí necelých 80 kilometrů od Berlína. Dne 14. dubna 1945 se úplně rozpadla německá fronta v Itálii. 16. dubna 1945 zahájila Rudá armáda útok, jehož cílem měl být obchvat a úplné obklíčení Berlína. První sovětské jednotky dorazily do předměstí německého hlavního města 24. dubna 1945, o den později začal přímý útok na Berlín. 30. dubna 1945 spáchal Adolf Hitler sebevraždu a 2. května 1945 se berlínská posádka vzdala. Dne 6. května 1945 zahájila sovětská vojska Pražskou ofenzívu proti německým vojskům na území Čech. Kapitulační akty Německa byly podepsány 7. května 1945 v Remeši a 8. května 1945 v Berlíně. Poslední boje v Evropě se odehrály na území Čech a Moravy, kde bylo soustředěno silné uskupení

německých vojsk a kde došlo k povstání, přičemž poslední boje se uskutečnily ještě 11. května 1945.

Na tichomořském válčišti probíhaly v lednu 1945 další boje o Filipíny – 9. ledna 1945 se Američané vylodili na Luzonu. 1. února 1945 Spojenci osvobodili Severní Borneo. Dne 19. února 1945 se Američané vylodili na Iwodžimě a 1. dubna 1945 na Okinawě, čímž začal útok na japonské ostrovy. Dne 6. srpna 1945 došlo ke svržení atomové bomby na japonské město Hirošimu, 9. srpna 1945 byla svržena atomová bomba na město Nagasaki. Dne 8. srpna 1945 vyhlásil Sovětský svaz Japonsku válku, následujícího dne zahájil útok proti japonské armádě v Mandžusku. 15. srpna 1945 bylo uzavřeno příměří a byly ukončeny boje, samotný kapitulací akt se odehrál 2. září 1945.